

VIRRAN *varrelta*

Päijälän kylälehti

01/2025

4

*Hankekuulumisia
uittonäyttelystä*

11

*Rukoushuoneen
vahdinvaihto*

PÄIJÄLÄ

Kylä virran varrella

- 1 Sisältö ja toimitus
- 2 Pääkirjoitus
- 3 Leenan ajankohtaiset
- 4 Hankekuulumisia - Lauri Onali
- 5-6 Talvella tapahtunutta
- 7-8 Laskiainen
- 9 Ainon kannel
- 10 Rainerin pakina
- 11-13 Rukoushuoneen vahdinvaihto
- 14 Petri Nieminen fysioterapeutti
- 15 Talkookutsuja
- 16 Secto Rally Finland 2025
- 17 Kallen muistokirjoitus
- 18 Tapahtumakalenteri
- 19 Takakansi Helmi ja Heikki

Riitta Hellqvistin puhe rukoushuoneella vanhalle ja uudelle puheenjohtajalle. s. 11-13

Luontopolun tilanne Jari-myrskyn jälkeen laskiaisena s. 5

Laskiainen s. 7-8

Virran Varrelta - Päijälän kylälehti, 01/2025.

Virran Varrelta -toimituskunta: Hannu Lahtinen (päätoimittaja), Leena Bragge, Pentti Koli, Ulla Lahtinen, Rainer Lehtonen, Mirkka Lempiäinen, Mika Liehu, Lauri Onali, Terhi Ratalahti, Aino Ruokola, Merja Åkerlind
Julkaisijat: Päijälän kristillinen yhdistys, Päijälän seudun kyläyhdistys ja Mäkimaan Muhku
Lehden taitto: Leena Bragge, Ulla Lahtinen ja Mirkka Lempiäinen
Painatus: Padasjoen kirjapaino. Painetaan 4 krt. vuodessa.

Yhteystiedot:

VV-päätoimittaja Hannu Lahtinen, 0500 304769, hannu.lahtinen@pajjala.fi
Päijälän kristillisen yhdistyksen puheenjohtaja Terhi Ratalahti, 045 1318891, terhi.ratalahti@gmail.com
Päijälän Seudun kyläyhdistyksen puheenjohtaja Leena Bragge 040 8326131, leenaobragge@gmail.com
Mäkimaan Muhku: Risto Lehto, rhlehto1@gmail.com
Kansikuva: Harmaapäätikka, Petri Nieminen

Arvoisa lehtemme lukija!

Tänään huhtikuuisena sunnuntaina ajatukset harhailevat laidasta laitaan, auringosta ja sen tuomasta valosta elämään, toisaalta elämän pimeisiin hetkiin ja vaiheisiin.

Muutama viikko sitten saapui suru-uutinen kylällä monessa mukana olleen Kalle Mäkelän poismenosta. Minuun hän jätti pysyvät jäljet kirjallisuuden ammattilaisena ja sen myötä kirjapiiriin nerokkaana ja asiantuntevana jäsenenä, mutta myös erityisesti Rooman historian tuntijana ja kertojana.

Ulkona paistoi aurinko muutaman viikon, mutta sitten taas mielen maailma synkkeni muutama päivä sitten, kun tuli tieto Liehun Hannun menehtymisestä. Tutustuin Hannuun mökin rakentamisen alkaessa 70-luvun alussa, kun hän tuli kaivamaan sen perustuksia. Monesti olemme vuosikymmenien aikana kohdanneet ja hoitaneet yhdessä mm. Liehuntain asioita. Niin Kalle kuin Hannukin olivat suuria persoonia, sellaisina he jäivät niin minun kuin varmasti monen muunkin kyläläisen muistoihin. Minulla on vahva usko Jeesuksen lupaukseen kuoleman jälkeisestä mahdollisuudesta kohdata toisemme, ja se antaa jälleennäkemisen toivon ajatuksen tämän maallisen matkan päätyttyä.

Kuten lehdestämme voitte lukea, on kevään aikana kylällämme tapahtunut monia iloisia asioita, ja kevät ja kesä on täynnä yhdistystemme järjestämiä tapahtumia. Uskon, että jokainen halukas voi löytää itselleen jotakin kiinnostavaa ja siten olla osa ja saada osansa kylän yhteisöllisyydestä. Kaksi suurta yhteishanketta ovat MM-ralli ja metsä- ja uittinäyttelyn toteutusprojekti. Ne vaativat paljon myös talkootyötä. Lisäksi jokaisella yhdistyksellä on omia tapahtumia ja hankkeita. On mm. kevät- ja kesätori pirtillä. Kevättorin yhteydessä on suunniteltu pidettävän kyläkokous, jossa esitellään metsä- ja uittinäyttelyhanketta. Tiekirkolla on jälleen avoinna heinäkuussa näyttely, jossa on esillä Aino Ruokolan taidetta monipuolisesti. Näistä ja muustakin löytyy lisätietoa lehdessä.

Mika Liehu vastaa nyt rallin järjestämisen vetämisestä kokonaisuudessaan, jossa roolissa hän on ollut jo vahvasti mukana koko ralliajan. Allekirjoittanut vetäytyy nyt rivimieheksi rallin järjestelyissä. Samoin olen saanut jatkajan Kristillisen yhdistyksen puheenjohtajaksi (tästäkin juttua lehdessä). On hienoa jättää vastuuta nuorempien, osaavampien ja tuorempien henkilöiden hoidettavaksi. Kiitos heille.

Metsä- ja uittinäyttelyprojekti on edistynyt. Helmikuun alussa aloitti vuodeksi palkattu projektihenkilö Lauri Onali työnsä. Hän kertoo lehdessä itse tekemisistään ja tunnelmistaan kahden kuukauden kokemuksella. Tukkipuiston (entiseltä nimeltään Valinta) remontti jatkuu nyt kevään aikana. Toinen ilmalämpöpumppu on asennettu, sähköjä vielä paranneltu ja loput vesi- ja viemäriyöt tehdään lähiviikkoina. Toukokuun alussa Lauri voi sitten asettua taloksi, kun kenttätyö täällä Päijälässä alkaa.

Emme onnistuneet samaan Metsämiesten säätiöltä avustusta kahden hirsikatoksen rakentamista varten. Niiden suojiin on tarkoitus sijoittaa mm. keluvene ja hevosvetoiset parireet sekä muita suurempia näyttelyesineitä, jotka Olli ja Risto Lehto ovat lahjoittaneet yhdistyksille. Olemme kuitenkin saaneet jo pesämunan paikalliselta metsäyhtymältä ja luotamme siihen, että rahoitus tavalla tai toisella saadaan kasaan myös hirsikatosten rakentamiseen.

Elämä jatkuu. Sen on jatkuttava, vaikka rivimme harvenevat väijäämättä toisesta päästä, mutta onneksi uusia ihmisiä tulee tilalle. Se takaa tämänkin kylän toiminnan ja kehittymisen jatkuvuuden. Mutta mielessämme, ajatuksissamme, sydämissämme ei kukaan toinen voi korvata toista ihmistä. Siksi meillä on etuoikeus myös murehtia läheisen poismenosta, iloita yhteisistä muistoista rauhassa ja kohdata muutokset tavallamme tässä muutosten maailmassa. Emme tule valmiiksi täällä eikä maailmakaan tule tässä ajassa valmiiksi!

Toivotan Jumalan rauhaa ja siunausta jokaiselle lukijalle! Hyvää Pääsiäistä!

Hannu Lahtinen

UUDET SILLAT KALLIONIEMEN- TIELLE

Uusi tunneli melontareitille

Maailma on sekaisin, mutta oma pieni maalaiskylä pitää ihmisen koossa. Meno on niin verkkaista, ettei joka paikkaan ehdi ajallaan.

Vielä en ole paparatsin papereita ansainnut, koska myöhästyin Jokisaaren siltarummun asennuksen hoohekestä. Tapasin kyllä oranssitakkeja poislähtöasemissa ja kehaisin kuinka hienon melontatunnelin meille toivat. Olivatkin ihmetelleet, miksi sen piti olla noin iso. Putki lähti tiistaiaamuna 11.3. sora-auton saattamana Länkipohjasta. Keli oli vielä lumisen sohjoinen ja meiltä päin löytyy isoja mäkiä, tuli mistä suunnasta tahansa. Nosturikin oli sitä järeämpää laatua. Oli ehkä parempi, etten ollut sähläämässä silloin, kun miehet olivat asennustyössä.

Tietä käyttävät kausiasukkaat ja heidän lisäksi kuljetetaan myös puita. Melko vanhat sillat olivat kapeat ja jo elämäntyönsä tehneet. Tiehoitokunnan tiedossa oli melontareitin väylä ja kun näinkin suurta remonttia suunniteltiin, niin oli selvää, että piti ottaa huomioon kaikki joen ylittäjät, mutta myös siltojen alittajat. Toisen siltarummun asennus tapahtui parin viikon päästä. Joen keskellä on saari ja sen molemmiin puolin kulkee uomat – siitä nimi Jokisaari.

Voitte käydä vilkaisemassa Päijälän fb:ssa Lahtisen Sarin ottamia parempia kuvia rummun asennuksesta.

Mitä muuta Päijälässä tapahtuu tänä vuonna?

Hankerintamalla tehdään Tuvalle näyttelyä (kts.vier.sivu) ja jos Kotiseutuliiton avustus myönnetään (toukokuun alussa), päästään myös entisöimään Pirtin ulkoikkunoita. (kts.s.15). Riihigallerian kahvioon tarvitaan lisää auttavia käsiä (kts.s.15.) Rallit ajetaan elokuussa. (kts.s.16).

Teksti ja kuvat Leena Bragge

TALKOOEVÄSRINKI

Talkoita on tulossa toukokuusta lähtien ja porukat tarvitsevat kunnon ruokaa jaksakseen ahertaa. Keittiön monitoiminaiset koostuu pääosin kausiasukkaista, joten jokaisen paikallaolijan panosta kaivataan ruokkimaan nälkäisiä tekijöitä. WA-ryhmä informoi talkoista ja halukkaat ilmoittavat halukkuutensa osallistua. Yksinkin pystyy ruoan tekemään, mutta kaksin on mukavampaa. Tule mukaan rinkiin. Osallistuminen on vapaaehtoista, mutta yksikin kerta kesässä auttaa paljon. Ilmoittaudu Leenalle 040 832 6131.

11.3. Kallioniementien siltarumpu asennettiin.

On se vaan mahtavan valtava..

20.3. Hieno kiveys ja vielä runsaasti virtaavaa vettä.

TUKKILAISTUPA TÄNÄÄN

*Metsätyö- ja uittoperinteen säilyttäminen Päijälässä -hankkeen
työntekijän tervehdys Virran Varrelta -lehden lukijoille!*

Hankkeen alkamisesta on kulunut reilut kaksi kuukautta, ja kevät on päässyt hienosti alkuun. Tähänastisen ajan olen työskennellyt pääasiassa etänä kotikaupungissani Tampereella. Olen suorittanut haastatteluja, hakenut tietoa ja kirjoittanut sivukaupalla tekstiä. Mitä enemmän vietän nyt aikaa tietokoneen ääressä, sen parempi. Kun aloitan työt paikan päällä Päijälässä toukokuussa, olen jo ehtinyt kirjoittaa mahdollisimman paljon materiaalia tulevaan näyttelyä varten. Helmikuussa alkaneessa hankkeessa pääsin heti vauhtiin haastatteleamalla jätkäperinteen asiantuntijoita Olli ja Risto Lehtoa, sekä Heimo Tuomarlaa. Esitin joitakin kysymyksiä metsätöistä ja uitoista, ja keskustelut lähtivät rullaamaan hienosti aiheesta toiseen. Sain heti paikalla käsityksen siitä, miten laaja aihe hakkuiden ja uiton historia onkaan. Ystävänpäivänä haastattelin Terttu Parkkilaa, joka työskenteli kämppäemäntänä 1950-luvulla. Hänen vaikuttavista kertomuksistaan välittyi erityisesti se, kuinka haastavaa kämppäelämä oli kaikille sen kokeneille. Pidän kuitenkin selvänä, että ilman kämppiä ja kämppäemäntien työtä olisi monet hakkuut jääneet hakkaamatta. Molemmista haastatteluista kertyi lähes neljä tuntia arvokasta äänitettä. Materiaalista riittää tarinoita elävöittämään Tukkilaistuvan tulevaa näyttelyä. Olen myös litteroinut tallenteet, joten ne pääsevät vielä tulostettuna kansioonkin.

Tähän mennessä olen ehtinyt tutkia uiton ja hakkuiden historiaa melko antaumuksella. Kokonaisen näyttelyn toteuttaminen vaatii perehtymistä aiheeseen. Haastatteluiden tarjoaman upean muistitiedon lisäksi olen tutustunut aihepiiriin kirjallisuuteen, arkistoihin, tietokantoihin ja sanomalehtijuttuihin. Onnekseni tietoa on löytynyt melko paljon, mitä Suomen kannalta niinkin tärkeältä aiheelta kuuluisikin odottaa. Miten paljon eri asioita, vaiheita ja ilmiöitä metsätyö ja uitto on pitänyt sisällään, on kuitenkin lyönyt minut täysin ällikällä. Pelkästään puun matka metsästä esimerkiksi tehtaalle tai sahalle on ollut monen huolellisesti suunnitellun ja toteutetun työvaiheen takana. Opin joka päivä jotain uutta, mikä tekee työstä mielekästä.

Toteutin yhden arkistovierailun helmikuun lopulla Mikkelin Elkaan (Suomen elinkeinoelämän keskusarkistoon), sillä heillä oli jotain mikä oli herättänyt mielenkiintoni: Pääskylänjoen uittoreittiä koskeva uittosääntö vuodelta 1944. Säännössä kuvailtiin reittiä varsin yksityiskohtaisesti kokonaisuudessaan Pitkäjärven (Rasinkylä) haarasta Längelmäveteen kaikkine järvineen, lampineen ja koskineen. Toinen hieno löytö oli Kokemäenjoen uittoyhdistyksen kaavamainen kartta 1900-luvun puolivälistä, jossa Päijälän Leppäkosken reitti näkyy osana laajempaa uittoreittiä. Kartasta teettämäni digitoitu kopio on todennäköisesti ansainnut paikkansa näyttelyssä.

Tällä hetkellä erityisesti näyttelytekstien kirjoittaminen on kovassa vauhdissa. Tekstiä syntyy paljon, mutta kaikki ei toki mahdu Tukkilaistuvan seinille. Kaikki nyt kirjoittamani materiaali metsätyön ja uiton historiasta luo kuitenkin näyttelylle tarpeellista tutkimuksellista pohjaa, mistä on sitten mielekästä ryhtyä tiivistämään lopullisia näyttelytekstejä. Jokin arkistovierailu saattaa olla vielä edessä nyt huhtikuussa, ja asettumista Päijäläänkin on hyvä alkaa jo suunnittelemaan. Katseet alkavat jo kääntymään tulevaa kesää ja kenttätyötä kohti.

Hyvää kevättä kaikille!

*Teksti Lauri Onali, projektityöntekijä
Kuva Lotta Sihvo Matikainen*

Hankkeeseen on haettu ja saatu EU:n
maaseuturahaston tukea Leader Vesuri -ryhmältä.

LEADER

Vesuri-ryhmä

TALVELLA TAPAHTUNUTTA

*Perhe järjesti yllätysjuhlat 90-vuotiaalle Tuovi Konttilalle Pirtillä itsenäisyyspäivänä. Kuvassa Tuovi ympärillään lastenlapsia.
Kuva: Aila Konttila*

*Talvi oli niin vähäluminen, että laskiaisen pönttöhiihdotkin jäivät toteutumatta. Huokosen Unto teki kuitenkin jo perinteisen 10 km:n hiihtoladun Niittylästä Vuorijärvelle Metsärannantietä pitkin. Hän piti sitä myös kunnossa halukkaiden hiihdellä. Kiitos Untolle!
Kuva: Terhi Ratalahti*

23.11. 2024 nautiskeltiin leppoisasti rallien kiitoslounasta, jonka valmisti Liehun Sari. Paikalla oli noin 50 rallitalkoolaista. Kuva: Leena Bragge

*Vaikka laskiaisen lumitilanne oli huono, Aino Ruokolan keittämää hernekeittoa ja muiden emäntien laskiaispullia oli riittävästi laskiaistapahtumassa.
Kuva: Ulla Lahtinen*

*Marraskuinen Jari-myrsky riepotteli Päijälän metsiä rajusti. Tässä kierretään luontopolkua laskiaisena.
Kuva: Sari Peltonen*

PÄIJÄLÄN SEUDUN METSÄSTYSSEURA PALKITSI AKTIIVIJÄSENIÄÄN

Päijälän Seudun Metsästysseura ry:n vuosikokouksessa palkittiin seuratoiminnan aktiiveja. Suomen Metsästäjäliitto ry:n hopeinen ansiomerkki jaettiin Timo Huokoselle, Eero Konttilalle ja Lauri Liehulle.

Timo Huokonen palkittiin pitkäaikaisesta toiminnasta seuran luottamustehtävissä. Hän toimi seuran sihteerinä yhtäjaksoisesti 20 vuotta sekä rahastonhoitajana 27 vuotta.

Eero Konttila ja Lauri Liehu palkittiin seuratoiminnan hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä. Molempien panos eri talkootehtävissä ja toiminnassa on ollut erittäin merkittävää, ja he ovat esimerkillään edistäneet seuran toimintaa ja sen kehittymistä vuosikymmenten ajan. Seuralle luovutettiin myös Suomen Metsästäjäliiton Pohjois-Hämeen piirin viiri. Viiri myönnettiin valinnasta piirin vuoden metsästyseuraksi vuonna 2022. Viirin vastaanotti seuran puheenjohtaja **Mika Liehu**, joka korosti kiitospuheessaan, että viiri on tunnustuksen osoitus koko seuran väelle. Ilman aktiivista talkooväkeä toimintaa ei ole mahdollista kehittää eikä toiminta ole edes mahdollista ilman vapaaehtoisten työtä.

Teksti ja kuva Pentti Koli

*Vas. alhaalla Eero Konttila ja Timo Huokonen.
Vas ylhäällä Mika ja Lauri Liehu Passussa.*

MISTÄ TIETÄÄ, ETTÄ KESÄ ON TULOSSA?

No, jäätelöauton äänestä Päijälän raitilla. Tänä vuonna se kuului ensimmäistä kertaa 15. maaliskuuta, tuulisena koleana lauantaina. Aikataulu ei ole minuutilleen, vaan se riippuu asiakkaiden määrästä ja kelistä. Viisi minuuttia yli neljän kuului kaivattu jäätelöauton ääni. Reippaasti Iida Vesterinen kurvasi risteykseen ja avasi auton luukut rutiinilla. Asiakkailta oli ostoslistat valmiina, joten kaikki sujui kuin leikki. Iida kertoi ajavansa jo seitsemättä kesää jäätelöautoa, Päijälän reitillä toista vuotta. -Tämä on mahtava homma, hän toteaa.

-Tapaa pelkästään iloisia ihmisiä! Näin ensimmäisellä kerralla asiakkaita on ollut tavallista enemmän. Iida Vesterinen asuu Jyväskylässä, lähtee kotoa yhdeksältä aamulla ja on kotona illalla samaan aikaan. Hän on töissä kuutena päivänä viikossa 18 reitillä. Päijälä osuu reitille kolmen viikon välein lauantaisin. Enempää emme ehtineet jutella, sillä seuraava pysähdyspaikka jo odotti. Tarkemmat reitit, aikataulut ja jäätelövalikoimat löydät osoitteessa jatskiauto.com

Teksti ja kuvat: Ulla Lahtinen

Tukkilaistuvan pihassa oli neljältä odottelemassa kuusi henkeä: Mönkijällä Pitkänveden takaa asti tulleet Marko Julkunen ja Henna Rokosa, Santasen Mikko ja pikkuserkukset Elina ja Sanna Ruokola sekä allekirjoittanut.

LASKIAISHIIHDOT VAIHTUIVAT SAHAUKSEKSI JA SAHAUSTARPEEKSI

Perinteisistä laskiaishiihdoista jouduttiin tänä vuonna Päijälässä luopumaan tiettävästi ensimmäisen kerran, kun lumi ei peittänyt metsässä edes puolukanvarpuja.

Latumittelöitten sijaan Mäkimaan Muhku järjesti historiansa ensimmäisen laskiaissahaoksen. Tätä tarkkuuslajia ovat Lehdon veljekset aiemmin organisoineet jätkäperinnetapahtumissa.

Tavoitteena oli lyhyemmästä päästään 7,2-senttinen puukalikka. Juuri sellaisen teki kilpailun voittaja Jouko Ikonen, eläköitynyt puualan kauppia. Yhden millin päähän tavoitteesta jäivät Tapio Peltonen, Pirkko Nurminen ja Martti Åkerlind. Muut 22 kilpailijaa sahasivat enemmän pieleen.

Laavulla oli kymmenillä laskiaisen viettäjiä aikaa, paitsi sahata ja kommentoida kilpailua, myös jutella keskenään ja paistaa makkaraa. Lisää perinneherkkuja oli tarjolla Pirtillä, minne kyläyhdistyksen emännät olivat laittaneet hernekeittoa ja laskiaispullia.

Viimeksi tarjoomuksista nauttivat ne kahdeksan urheaa, jotka lähtivät kiertämään luontopolun. Reitistä oli talven myräköissä tullut esterata, jolle kävelijät kaipasivat sahaajia.

Tapio Peltonen oli jo etukäteen päättänyt Sari-puolison kanssa lähdöstä luontopolulle, kun ei kerran olisi hiihtokisaa. – Ei mennyt valmentautuminen hukkaan, sillä hiihtoharjoitukset jäivät vallan tekemättä. Valmistelevan kävelylenkin tein talsimalla Tampereella Tammelasta Pispalaan.

Luontopolun kierto vaati enemmän voimia kuin kesällä. – Paljon oli tuulenkaatoja. Monen yli pääsi astumalla, mutta välillä piti kiertää koko puu. Mukanamme ollut koira sujahti runkojen alta.

– Nastakengistä olisi ollut hyötyä. Sysipatteri oli niin liukas, etteivät kaikki yrittäneetkään sen päälle. Paljon vettä oli jäänytynyt polullekin. Suon yli selvisi kuivin jalojin, ellei astunut ohi pitkosuista.

Tuulenkaadot ovat talven mittaan tullee Tapiolle tutuiksi, sillä niitä on välillä löytynyt mökkirakennusten päältäkin. Polttopuiden hakkuu on käynyt kuntoilusta.

– Retkiluistelu on tänä talvena jäänyt väliin, vaikka välillä olisi ollut sopivia jäitä. Ekologinen pilkkiretki sentään tehtiin.

Kaj Sojakka, Olli Lehto ja Markku Tenkanen sahauspuuhissa.

Olli Lehto ojentaa tekemänsä minipokasahan Jouko Ikoselle.

Tapio Peltonen

PÄIJÄLÄSSÄ RIITTÄÄ TEKEMISTÄ

Eipä äkkiseltään uskoisi, että 7-, 9- ja 11-vuotias kehuisivat Päijälän harrastusmahdollisuuksi, mutta niin kävi Virran Varrelta -laskiaisgallupissa. Leevi, Roni ja Veera Raiskion mukaan mökillä on paljon tekemistä ja kaikki on kivaa.

– Ei näitä tarvitse houkutella Kallioniementielle, vahvasti serkusjoukkoa luotsannut Jussi Raiskio.

Nelikko oli ennen Pirtin hernekeittoa nauttinut luistelusta Harjujärven jäällä. –Ei jää loista paljaana monta kertaa talvessa, kiitteli Jussi Raiskio. Hän arveli porukan suuntaavan vielä Längelmäki-halliinkin, onhan Veera harrastanut taitoluistelua liki kaksi vuotta ja jääkiekko on pojille tuttu pihapeleistä.

Leevi on kova kiipeilemään ja käy akrobatiakoulua. Hiihdosta on kokemusta koulutunneilla. Veera mieli Päijälässäkin suksineen jäälle, mutta märkyyden vuoksi aie jäi haaveeksi toisin kuin kotona Mäntsälässä.

Leevi kertoo silmät loistaen käyneensä juuri kylpylässä Jyväskylässä ja pulahtaneensa myös kylmään altaaseen. –Olen tottunut käymään avannossa, sillä isä teki reiän mökkilaiturin tikkaiden ympärille.

Päijälässä nuoret pääsevät toteuttamaan myös moottoriurheiluinnostusta, joka alkoi jo isoisä Arista. Veera ei tiedä kaveripiirissään ketään muuta tyttöä, joka ajelisi crossipyörällä. Sellainen peli on myös Ronilla, minkä lisäksi mökillä on käytettävissä mönkkiä.

Jussin oman kokemuksen mukaan lasten on hyvä oppia hallitsemaan motorisoituja ajoneuvoja. – Kun osaa varhain vaihteitten käytön, ajaminen sujuu helpommin 15-vuotiaana.

Tulevaan kesään kuuluu ainakin paljon uimista. Ehkäpä nelikko lähteen Päijälän melontareitillekin. Osa siitä tuli jo tutuksi uimapatjaretkellä.

Tuttujen tapaaminen oli Orivedellä asuville Marjo ja Matti Oittiselle pääsyy lähteä Päijälän laskiaistapahtumaan. Oma liikunta on tänä talvena ollut poikkeuksellisen vähäistä, sillä molemmat kaatuivat liukkailla: Marjo läskipyörän selästä ja Matti rappusilla. – Onneksi on nyt niin huonot kelit, ettei hiihtokielto harmita, vitsaili pariskunta. – Kävelemäänkään ei ole oikein päästy.

Mäkimaasta lähtenyt Matti pelasi pitkään jalkapalloa Muhkun joukkueessa. Pariskunta osallistuu edelleen mielellään Muhkun ja kylän tapahtumiin. Niistä Matti mainitsee erityisesti ampumahiihtokilpailut ja rallin talkoineen.

Matkalla Pirtille Oittiset poikkesivat Mäkimaassa perintömökille, jonka rannasta he ovat tottuneet lähtemään hiihto- ja luistelulenkkeille Pitkällevedelle. – Ei me olla ikinä Kotirantaa pidemmällä käyty. Järven pohjoisnurkkaan on vaarallista mennä sieltä lähtevän Haanjoen takia.

Teksti ja kuvat: Merja Åkerlind

TARINAA KANTELEESTA

Viime kesänä laitoin Virran Varrelta -lehteen peräänkuulutusta Päijälän vanhoista soittimista ja soittajista. Vain yksi soitin ”ilmoittautui”! Kantele. Sen tarina on seuraavanlainen.

Olli Lehto ilmoitti, että hänellä on vanha kantele peräisin Kotirannasta, eikä hän oikien tiedä, mitä hän sen kanssa tekisi. Se kantele tuli minua lähelle lapsuuteni naapurista.

Oli joulutori Päijälän Pirtillä, ja myös Olli Lehto tuli sinne kantele kainalossa. Hän suoritti ohjelmanumeron ojentaessaan kanteleen minulle. Olin hänelle jo kertonut puhelimesta suhteestani siihen kanteleeseen lapsuudestani asti.

Kantele oli tuotu Karjalasta. Vuonna 1945 Sohvi ja Simo Jaatinen perheineen tulivat Kotirannan vakituiseksi asukkaiksi. Heidän muuttokuormaansa kuului myös tämä kantele. Simo Jaatinen oli taitava kanteleensoittaja, jonka esityksiä saatiin Päijälässä kuulla monissa juhlissa. Tärkein kokemus minulle oli hääpäiväni aamu, kun Simo Jaatinen tuli meille kanteleensa kanssa ja soitti minulle häälahjaksi sikermän suomalaisia kansanlauluja. Koko Jaatisen perhe oli musikaalista. Poika Lauri soitti viulua. Tytär Toini soitti harmoonia ja antoi minullekin laulutunteja. Tytär Raija ja miniät Maire ja Margareetta lauloivat sittemmin Päijälän sekakuorossa.

Varmaan se oli se kanteleen soitto, jolla Simo oli aikanaan Sohvin hurmannut yhteisen elämänsä koviinkin kohtaloihin. Sohvin kertomaa: ”Koton ollessai olin nuoren lähös kansaopistol toveripäivil. Äit ei ois minnuu sinne päästäänt ja ko hää käi miul virkkamaa, et näiköhää siel on se Juatise poikakii.” – Ja näinhän se oli. Sohvi oli 19-vuotias mennessään naimisiin. Heille syntyi kaikkiaan seitsemän lasta. Simon ja Sohvin lapsista kolme oli kuollut jo ennen Päijälään tuloaan. Neljännen, Reinon, hautajaisia pidettiin Päijälässä vuonna 1945. Reinolta jäi kolme poikaa, joista keskimäinen, 6-vuotias Heikki, hukkui Kotirannan rannassa ollessaan ongella.

Opettaja Helmi Tennilä kokosi pienen joukon meistä koululaisista ja laulettiin Heikin haudalla ”Mun kanteleeni kauniimmin taivaassa kerran soi”. Oli heinäkuu ja Heikin äiti Maire ja Rinkisen Taimi sitoivat aamulla kappelin nurkalla ulkona hautaseppeleet kotoisista kukkasista. Taimi viljeli puutarhakukkia.

Kerran myös kanteleensoittajat nukkuvat pois, mutta kantele jää. Kuka nyt virittäisi Simon kanteleen. Se on jäänyt kylälle, josta sen kuulijatkin ovat kohta kaikki pois. Kantele on kalevalainen soitin, jonka Väinämöinen aikanaan rakensi hauen leukaluista, ja monet kansanlaulut kertovat kanteleesta. Se on kauan ollut Suomen kansallissoitin.

*Nyt kaiu kanteleeni
ja mielen rauhoita
Sulosäveleillä kauas
kaihoni karkoita...*

*Hongikossa suloääni kaikuu
Väinön kaunihiin kanteleen
Kauas soitto säveleensä raikuu
yli vuorien vesien...*

*Eerik soittaa, seetrikannel sorjin...
Kultakielin valkosormin norjin
Murheiseksko tein paimentyttösein?
Nyt Eerik kannelta soittaa.*

Jos joku vielä muistaisi jotakin isovanhempiensa soitinharrastuksista, niin palataan asiaan. Sillä tiedetään, että Päijälässä on soiteltu huuliharppua, mandoliinia, viulua, haitaria ym. Soittimia ei olla keräämässä mihinkään, ainoastaan tietoja niistä.

Teksti: Aino Ruokola, kuva: Leena Bragge

Olli Lehto lahjoittaa Aino Ruokolalle Jaatisen kanteleen.

PÄ LÄ PEDIA

Pakina

Nyt se on sitten totta. Kaikki, mitä Päijälästä tiedetään kaksissa kansissa (etu ja taka). Nimittäin maailman ensimmäinen Päijälä -ensyklopedia ja sen ensimmäinen osa ja sen ensimmäinen täysin korjaamaton painos n:o 1. Osa 2 ilmestyy ennen osaa 3.

Päijälä Päästä päähän eli peestä läähän. PÄLäPedia on täysin ilmainen kaikille Virran varrelta -lehden lukijoille. Tutustuminen ei velvoita mihinkään: voit keskeyttää tämän jutun lukemisen milloin tahansa ilman kuluja, jos sisältö on mielestäsi pelkkää pälpälä -huttua.

P
Päijälä oli aikaisemmin Leppäkoski, mutta se ei rimmannut postinumeroidelogian kanssa. Päijälän tiedetään eskalloituneen useamman kunnan ja aikaisemmin myös läänin alueelle (Pirkanmaa ja Keski-Suomi). Italiasta käsin tarkasteltuna kylämme sijaitsee Pohjois-Ruotsissa (kirjoitetaan "Pajala"). Tässä teoksessa Päijälällä tarkoitetaan postinumeroaluetta 17930. City center sijaitsee Kuhmoisten kunnassa.
Päijälän Postiin tuli ja meni posti ja Postipankin kultapossukerhoon säästöporas ja Osuusteurastamon sikatili. Pankkitiheys oli 60-luvulla Euroalueen korkein: 3 pankkia 30 metrin matkalla ja per 3 asukasta.
Päijälän Pirtti oli ja lienee edelleen huippu-penkkiurheilun ja pilettämissen keskus. Väliajalla puffassa myydään kahvia ja pullaa.

O
Lähin kaupunki on Orivesi. Otteleen kaupunginosaan on matkaa kosken partaalta n. 1 km. Ottele -sanalan alkuperäinen merkitys korostuu rallien aikaan. Ottelemisesta on siis kysymys: supisuomalainen Toyota ottelee kaukomaisten Huandayta vastaan, ja Otto Anttia vastaan grillimakkararajonossa. Otteleella myös Otetaan silloin normaaliakin enemmän. Ottomaanien aikaan sahdintekotaito juurtui Päijälään. Toisen salaliittoteorian mukaa "Suur-Ottele" ja Otteleen Otto-otonpoika-Otto syntyivät, kun Otto -poika ja -tyttö nimettiin Ottele-Vesijaon sotepiirin yhteiseksi nimishenkilöksi.
Talous ja logistiikka pyöri aikoinaan oon ympärillä. Osuuspankkiin vietiin rahat, Oma-lehmä tuotti maidon ja Osuuskauppa, joka myöhemmin myytiin, myi sen. Onnikkaa ajoi Ojalan Oiva. Ojaan ajetaan nykyäänkin.

Q
Quu on Päijälän qummiplaneetta ja quusi sen tunnetuin eliölaji. Quusibaarista on kerrottu aikaisemmissa numeroissa.

R
Quusen jälkeen toiseksi yleisin on Ruokolanpuu (RP).
Kaikki tiet vievät ärrälle eli Rukoushuoneelle (RH)#. Vähemmän käytetty ärrällä alkava kirjain on ruotsalainen åå. *Ainoastaan Kalle Rovannerä (KRP) on sellaista vauhtia uskaltanut kokeilla. (Kts Tee)

T
Paikallinen toimittaja tietää kertoa, että se RH# on kesäisin Tiekirkko, koska sijaitsee tien vieressä. Etelästä sinne pääsee Kuhmoisten tietä ja Pohjoisesta tiittävästi Oriveden tietä pitkin ja poikin. Alueella tiekohtainen rajoitus 30km/t (tie), joka on kylläkin niin kuoppainen, että katso R*.

S
Silta, Sähkö, Saha, Säästöpankki ja Sappeentie. Tämän viiden ässän (5S) ässäkeskuksen ja solmukohdan ympärille on muodostunut Tampere-Jyväskylä-Lahti -niminen kolmio. Nimen alkuperä on tuntematon. Itse kolmiomerkki sijaitsee Sappeentien puolella. Päijälä-Spa sijaitsee osoitteessa Santapakka 1, Sandbacken 1.

U
Urpunen oli aikoinaan kylän ainoa Uber (kts myös Ö). Ja Uolevi Ulaluokan ope.

Ä
Päijälän käytetyin ääkkönen. Todellakin, tässäkin sanassa on ällistyttyvät yksitöistä äätä: **päijäläläläläläinenEläkeläläläinen**. "Äää..." on myös ensimmäinen sana, jonka ihmislapsi osaa sanoa heti syntyessään

Ö
Ööö! on käytetyin aitohämmäläinen ilmaisu vastattaessa mihin tahansa vakaata harkintaa vaativaan kysymykseen. Vauvat oppivat ööö -sanalan heti äään ja yyy (yhyyn) jälkeen. Ruotsalaisvauvat tosin oppivat sanomaan ensin "ruotsalainen åå" eli **Å**, saksalaiset "saksalainen yy" **niinkuin yyberi** eli **Ü** ja britit "kaksoisvee" eli **W**. Näiden ja muiden erikoiskirjaimien käyttö kirjoitettaessa vaihtelee kielittäin. Tämä on luonnollista, koska vastasyntyneiden taidot siihen (kirjoitukseen) harvoin riittävät. Kuten ei aikuistenkaan.

Seuraavassa osassa jatketaan aalla. Sitä ja kesää odotellessa.

DrR, Pakinoitsija.

P.S. palautetta pakinoista, juttuideoita, pakinanpoikasia ja kuvitusta (sarjakuvia, piirroksia, valokuvia, videoleikkeitä) yms voi laittaa oheisen Facebook -sivuston kautta **PakinaPäijälä**
<https://www.facebook.com/share/1E1gVeJMXR/>

Teksti: Rainer Lehtonen

RUKOUSHUONEEN VAHDINVAIHTO

Hannu Lahtinen on ollut Päijälän 113-vuotiaan kristillisen yhdistyksen puheenjohtaja 18 vuotta.

”Ikää on tullut lisää, ja on tuntunut jo jonkin aikaa, että tehtävään pitäisi saada joku nuorempi”, hän pohtii. Terhi Ratalahti on vastaus rukouksiin. Hänet valittiin yksimielisesti uudeksi puheenjohtajaksi Marianpäivän vuosikokouksessa.

Mitkä tapahtumat ovat jääneet päällimmäisinä mieleen puheenjohtajakaudellasi?

Kutsu tehtävään tuli edelliseltä puheenjohtajalta aika yllättäen vuonna 2007. Pentti Ruokola soitti vuosikokouspäivän aamuna, olisinko kiinnostunut tehtävästä. Aluksi ajatus tuntui mahdottomalta – enhän ollut vielä edes eläkkeellä – mutta mietittyäni asiaa hetken, tajusin rukoilleeni jonkin uuden oven avautumista, kun vuosia kestänyt raamattuseminarityö Viron ystävyysseurakunnan kanssa oli päättynyt. Puheenjohtajaksi lupautuminen oli hyppy tuntemattomaan, ja päivä on jäänyt elävästi muistoihini. Kaiken kaikkiaan vuodet puheenjohtajana ovat olleet antoisaa aikaa.

Suurimpana haasteena ovat mieleen jääneet varmasti rukoushuoneen 100-vuotisjuhlat ja parin vuoden peruskorjaushanke. Se myös yhdisti kyläläisiä samaan tapaan kuin silloin, kun taloa vasta rakennettiin kylän yhteiseksi kirkoksi. Siitä on versionut sitten monia uusia toimintoja, kuten esimerkiksi tiekirkko näyttelyineen. Muutenkin olen onnellinen siitä, että kaikki kylän yhdistykset puhaltavat yhteen hiileen, mistä ralli on hyvä esimerkki. Ja ilman rallituottoja yhdistykset eivät pystyisi taloudellisesti näin monipuoliseen toimintaan ja kiinteistöjen ylläpitoon. Olen kiitollinen myös tiiviistä rukoushuoneaktiivien osallistumisesta ja uusista ideoista. Ei ole tarvinnut tehdä kaikkea yksin. On ollut niin monenlaisia tapahtumia, että on vaikea nimetä mieleenjääneimpiä. Ehkä kohtaamiset eri ihmisten kanssa ovat olleet parasta.

Miksi Päijälän kristillistä yhdistystä tarvitaan – vai tarvitaanko?

Sitä kysymme joka vuosi aina uudestaan, kun toimintaa suunnitellaan. Yli sata vuotta sitten perustetun yhdistyksen säännöissä sanotaan, että ”yhdistyksen tehtävä on pitää tarjolla Jumalan sanaa ja toimia kristinuskon hengessä paikkakunnan hyväksi.”

Uskon, että rukoushuoneen siunaus on vaikuttanut kylässämme. Olen myös varma, että varsinkin tällaisina epävarmoina aikoina ”turvapaikan” tarjoaminen on tarpeellista.

Millaisin mielin jätät puheenjohtajan tehtävät?

Jään eläkkeelle helpottunein ja turvallisin mielin. Luotan täysin Terhiin ja muihin rukoushuoneen ystäviin. Enkä tietenkään jää pois toiminnasta, siirryn vain enemmän rivijäseneksi. Nyt ei tarvitse suunnitella kaikkia omia aikataulujaan tapahtumakalenterin mukaan, koska puheenjohtajana olen halunnut olla mukana aina kaikissa tilaisuuksissa toivottamassa jokaisen tulijan henkilökohtaisesti tervetulleeksi.

Minulle on ollut myös tärkeää, että rukoushuoneella palavat niin oikeat kuin vertauskuvallisetkin valot, jotka valaisevat sen uskon, toivon ja rakkauden kolmea ristiä ja että se voisi olla ohikulkijoillekin valonpilkahduksena pimeässä maailmassa.

Toivotan Terhi Ratalahdelle Jumalan siunausta uudessa tehtävässä! Kiitän sydämestäni kaikkia kristillisen yhdistyksen työtovereita! Olen kiitollinen monista uusista ihmisistä ja ystävistä, joihin olen tutustunut näiden vuosien aikana. Toivon, että jatkossa yhä useammat ihmiset löytävät tiensä yhteiseen kyläkirkkoomme!

Teksti: Hannu ja Ulla Lahtinen

*Kuvassa uusi ja vanha puheenjohtaja Terhi Ratalahti ja Hannu Lahtinen Marianpäivän messussa Rukoushuoneella.
Kuva: Ulla Lahtinen*

Terhi Ratalahden tie rukoushuoneen puheenjohtajaksi

Terhi Ratalahden juuret ovat Päijälässä. Rukoushuoneella on ollut sen yli 100-vuotisen toiminnan aikana 14 puheenjohtajaa, joista Terhi on kuudes nainen.

Päijälän kylä on jo lapsuudesta tuttu, koska äidin puolen mummulani oli Pukaralla. Lapsuuteni kotikaan ei ollut kaukana, Löytäneen rannalla. Se että nyt olen vahvasti päijäläläinen, johtuu Ratalahden Reijosta, joka osui tielleni ollessani ensimmäisessä työpaikkassani Längelmäen diakonina. Oriveden seurakunnan diakonina olin vuoteen 2023 asti, jonka jälkeen olen opetellut eläkeläisen elämää. Mentyämme Reijon kanssa naimisiin Papula, Reijon koti on ollut tärkeä paikka. Asumme kesäajan Papulassa, Pukaran naapurissa. Vakituinen asunto meillä on ollut Eräjärvellä koko ajan.

Meillä on neljä tyttärtä ja kuusi lastenlasta. Yksi tytöistä menehtyi 2011, ja se on suurin suru mitä voi olla. Jumalan lohdutus on ollut todellista ja tietysti ajan kuluminen auttaa sen kestämisessä, mutta unohda sitä ei koskaan. Tällä hetkellä suuri ilo on kaikista lastenlapsista, jotka vielä ovat aika pieniä.

Papula on mieleinen paikka meille kaikille, koska metsä marjoineen ja sienineen on lähellä. Samoin järvet, joista saa kaloja kesällä ja talvella.

Uintimahdollisuus on myös tärkeä, vaikkei omaa rantaa olekaan.

Puutarhanhoidosta nautin kovasti, kun saa omasta maasta hakea ruokapöytään kaikkea terveellistä. Talvella hiihto on intohimoni ja olen niin kiitollinen Huokosen Untolle, joka on tehnyt tänäkin talvena Metsärannantielle ladun, jota olen voinut hiihtää Papulassa käydessäni. Eräjärvellä pelaan lentopalloa ja lenkkeilen silloin kun hiihto ei onnistu.

Kotini oli tavallinen perusluterilainen sillä tavalla, että äiti opetti ilta- ja ruokarukoukset. Kirkossa käytiin joskus, miten kaikilta maataloustöiltä ehdittiin. Olin 11 -vuotias päästessäni lastenleirille Rauhalakotiin. Siellä Jumala puhutteli minua ja halusin tulla Jeesuksen opetuslapseksi. Se oli merkittävää, koska Raamatun sana alkoi kiinnostaa ja mielelläni osallistuin Raamattukirjekurssille oppiakseni lisää. Onneksi ympärilläni oli aikuisia, jotka auttoivat, että pääsin erilaisiin hengellisiin tapahtumiin ja uskoni vahvistui.

Kristillisen yhdistyksen puheenjohtaja Hannu Lahtinen kysyi jo muutama vuosi sitten, ryhtyisinkö seuraavaksi puheenjohtajaksi. Tyrmäsin koko ajatuksen silloin, mutta sanoin, että Jumalan täytyy erityisellä tavalla puhua, jos se on tehtäväni eläkkeellä ollessani. Johonkin takaraivoon se ajatus jäi silti muhimaan. Vuosi sitten eräässä ylistys- ja rukoustilaisuudessa Jumala puhui jonkin uuden alkamisesta ja Hän rohkaisi ottamaan askelia siihen suuntaan. Sillä hetkellä en ymmärtänyt mistä oli kysymys, mutta heti sen viikonlopun jälkeen Hannu otti taas asian esille. Siinäkin tilanteessa en nähnyt vielä selvästi, mutta muutaman päivän päästä soitin Hannulle, että voin ottaa puheenjohtajan tehtävän vastaan. Jumala oli vahvistanut minulle, että Hän antaa kaiken mitä tarvitsen tehtävän hoitamiseen.

Seuratessani rukoushuoneen toimintaa minusta tuntui, ettei minusta ole sellaiseen. En ole mies eikä minulla ole ymmärrystä monista käytännön asioista rukoushuoneen hoitamisessa. Ilman Reijon hyväksyntää ja mukanaoloa en olisi voinut ajatella tätä pestiä. Jos Jumala ei olisi niin selkeästi puhunut, en olisi uskaltanut ottaa tätä tehtävää. Nyt tiedän, että saan viisautta ylhäältä ja tunnen rukoushuoneen upeita aktiiveja, joiden kanssa etsimme yhdessä Jumalan johdatusta kylämme parhaaksi.

Kun mietin Päijälän kylän tulevaisuutta, on vaarana nähdä kaiken vain vähittäin hiipuvan. Kuitenkaan emme tiedä mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Jo tämänhetkinen maailman tilanne: Trump ja Putin, Ukraina ja Suomen turvallisuus, ovat asioita, joissa emme tiedä mitä seuraavaksi tapahtuu. Siksi ajattelen Lutherin sanoja lainaten: ”Jos tiedän, että huomenna tulee maailmanloppu, istutan tänään omenapuun”.

Niin kauan kuin Päijälässä henki pihisee ja rukoushuoneella saa vapaasti kokoontua, niin kauan tehkäämme tämän kylän hyväksi kaikki mahdollinen.

Jokainen ihminen on tärkeä! Jos yksikin ihminen kuulee evankeliumin, saa syntinsä anteeksi ja rauhan Jumalan kanssa, on tämä puheenjohtajuuskin täyttänyt tehtävänsä.

Terhi ja Reijo Ratalahti, Kuva:Jussi Valkeajoki

Raamatussa kehoitetaan toimimaan sen seudun parhaaksi, jossa asuu. Haluan olla vahvistamassa yhteistä rukousta, koska se on tärkeää koko kylän menestymiseksi. Ilman esirukousta en minäkään tule toimeen. Siksi pyydän esirukouksiasi. Oriveden seurakunnan diakonina näin sielunhoidon yhtenä tärkeänä tehtävänäni ja haluan Päijälässäkin olla siinä käytössä. Vaitiolovelvollisuus on edelleen minua sitova kaikissa ihmisten henkilökohtaisissa asioissa. Olen iloinen, jos minuun otetaan yhteyttä, tullaan juttelemaan ja vaihtamaan ajatuksia. Minulle saa soittaa/lähettää sähköpostia/ kirjoittaa kirjeen. Pyrin myös olemaan kylän eri tilaisuuksissa mahdollisuuksieni mukaan läsnä.

Minulle tärkeä Raamatun kohta on: ”Jeesus sanoi: Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista jonka maailma antaa. Olkaa rohkeat, älkää vaipuko epätoivoon.” Joh.14:27

Jeesuksen sanat ”älä pelkää” ovat mitä ajankohtaisimmat! Hänessä todella on rauha!

Terhi Ratalahti
terhi.ratalahti@gmail.com
puh. 045 1318891

Ahdistaako maailman tilanne tai muut murheet?

Toivon tee- ja keskustelutuokio rukoushuoneella ma 28.4. klo 18. Etsimme yhdessä toivon näköaloja omassa elämässä ja maailmassa kokemiimme uuhkiin. Lopuksi iltahartaus. Olet sydämellisesti tervetullut!

Jos et pääse mukaan, voit myös jättää rukousaiheesi nimellä tai nimettömänä rukoushuoneen pihassa olevaan lukolliseen postilaatikkoon.

FYSIOTERAPIAA KOTIIN

Petri Nieminen on fysioterapeutti, jonka juuret ulottuvat Päijälään. Hänen mumminsa oli Pörvälän tytär, vaikka hän itse syntyi Helsingissä. Myöhemmin hänen vanhempansa asuivat Hahmajärven rannalla, ja edelleen hänellä on siellä vapaa-ajanviettopaikka.

Nieminen asui mökillä vakituisesti useamman vuoden työskennellessään fysioterapeuttina Kuhmoisissa. Kun Pirhan organisaatiomuutokset vaikuttivat työkuvioiden, hän siirtyi töihin Padasjoen puolelle, jossa nyt asuu tyttärensä kanssa. Viikonloppuisin hän käy usein Päijälässä. Päätyönään hän toimii fysioterapeuttina hyvinvointialueella, mutta lisäksi hän tekee fysioterapiaa yksityisenä ammatinharjoittajana Padasjoen, Kuhmoisten, Jämsän, Asikkalan ja Oriveden alueilla. Hänen asiakkaansa tulevat Kelan, vakuutusyhtiöiden, eläkekassojen ja Valtiokonttorin kautta, mutta myös yksityisasiakkaat voivat varata häneltä aikoja.

Niemisen työn ytimessä on tuki- ja liikuntaelinfysioterapia, neurologinen kuntoutus sekä ikääntyneiden fysioterapia. Hän tarjoaa myös hierontaa, allasterapiaa ja kuntovalmennusta. Hän on aloittanut uransa kamppailu-urheilun parissa ja kokee fysioterapian olevan hänelle kutsumus: on palkitsevaa nähdä asiakkaiden toimintakyvyn paranevan hoitojakson aikana.

Nieminen kannustaa hakeutumaan fysioterapiaan ajoissa, sillä moni vaiva hoituu helpommin ja nopeammin, jos siihen puututaan varhaisessa vaiheessa. Tuki- ja liikuntaelinvaivat, kuten selän välilevyongelmat, olkapään kiertäjäkalvosimen repeämät ja nivelrikko ovat yleisiä, mutta myös neurologiset sairaudet ja ikääntymiseen liittyvät toimintakyvyn haasteet vaativat kuntoutusta. Monesti jo yksittäinen ohjauskerta auttaa, kun saa selkeät harjoitusohjeet. Nieminen muistuttaa, että liike on lääke, mutta ymmärtää, että kipu voi tehdä liikkeelle lähtemisen vaikeaksi. Siksi kuntoutuksessa otetaan huomioon asiakkaan lähtötilanne ja voimavarat.

Koska Päijälä on sijainniltaan hieman syrjässä, Nieminen on valmis kokoamaan asiakkaita samalle päivälle, jolloin kilometrikustannukset voidaan jakaa tai poistaa kokonaan. Maksusitoumusasiakkaille, kuten Kelan tai vakuutusyhtiön kautta tuleville, kustannukset eivät koidu asiakkaan maksettaviksi.

Luonto ja valokuvaus ovat Niemiselle tärkeitä. Hänen lapsuudenperheensä reissasi usein Lapissa, ja sieltä on periytynyt kiinnostus vaelluksiin ja retkeilyyn. Unelmissa siintää vielä asuntoauto, jolla voisi kiertää Suomen luontokohteita, tarkkailla eläimiä ja ikuistaa luonnon kauneutta kameran linssin läpi.

Teksti: Ulla Lahtinen

Kuva: Kuvamimmit

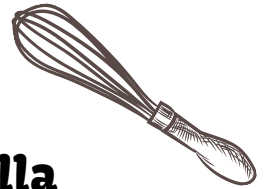
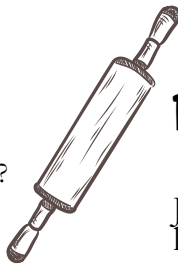
PS. Kansikuvassa Petri Niemisen kuvaama harmaapäätikka Hahmajärveltä.

PETRI NIEMINEN
fysioterapeutti
044 9801732
petri@pn-fysio.fi
pn-fysio.fi

RIIHIGALLERIA KUTSUU

- Pidätkö leipomisesta?
- Kaipaanko rauhallista työympäristöä?
- Olisiko muutama euro hyväksi kukkarollesi?
- Pystytkö itsenäiseen työskentelyyn?
- Onko kulttuuri osa elämääsi?
- Oletko seurallinen?

Kahviotöitä tarjolla

Jos vastasit kyllä edellisiin kysymyksiin, olet oikea henkilö Riihigallerian kahvionhoitajaksi. Meillä on jo muutama kahvinkeittäjä, mutta haluaisimme uusia kasvoja helpottamaan vuorottelua. Galleria on auki kahdeksan viikkoa ti-su klo 12-17 juhannuksesta elokuun alkuvuikoihin asti.

Kahvion hoidon lisäksi myydään kädentaidon tuotteita näyttelyssä kävijöille. Kahvionhoitaja hankkii tarvikkeet itse, leipoo tarjottavat ja saa pitää kahvion tuoton.

Vuosien kokemuksella voin kertoa, että kesätyöpaikkana galleria on upea kokemus ja luonnon keskellä kiireet unohtuvat. Jos kiinnostuit, ota yhteyttä: Leena Bragge 0408326131 tai leenaobragge@gmail.com.

PIRTTI TARVITSEE TALKOOLAISIA

Virran varrelta 04/2024 kerroimme Päijälän Pirtin ulkoikkunoiden kunnostustarpeesta, johon kyläyhdistys on hakenut Kotiseutuliiton avustusta. Avustuksen saaminen edellyttää meiltä 20 % omakustannusosuutta, joka voidaan kattaa osittain tai kokonaan talkootyöllä.

Toivomme Kotiseutuliitolta myönteistä vastausta toukokuun alussa. Ja jos näin käy, aloitamme urakan heti, kun se on mahdollista. Voit osallistua telineiden pystytykseen ja ikkunoiden irrotukseen ja siirtämiseen. Löytyy myös sellaisia kevyitä hommia, jotka eivät vaadi ikkunakunnostuksen opettelua tai osaamista, kuten tavaroiden kuljetusta ja karmien skrabaamista vanhoista maaleista.

Toukokuussa on tilaisuus osallistua ikkunoiden kunnostukseen seuraamalla viikonloppuna lauantaina 17.5. Ja/tai 18.5.2025 ammattilaisen, rakennusrestauroija AMK Anne Helanderin työskentelyä, jolla aloitetaan varsinainen ulkopokien kunnostus. Voit myös itse kokeilla, miten homma onnistuu turvallisessa ohjauksessa.

Jatkamme kesällä etukäteen ilmoitettavina talkoopäivinä, joihin voit osallistua silloin kun sinulle sopii ja niihin hommiin jotka kiinnostavat. Kunnostus on vapaaehtoista ja voit osallistua aina silloin, kun sinulle sopii eli ei vaadi sitoutumista olla koko aikaa mukana.

Tule mukaan tekemään tärkeää työtä kyläyhteisön eli myös itsesi hyväksi ja viettämään kesää hyvässä seurassa. Ilmoittaudu Anna Marialle puh. 0503790203 annamaria.karjalainen@elisanet.fi tai Leenalle puh. 0408326131 leenaobragge@gmail.com.

Jos Pirtin ikkunakunnostus herättää kiinnostuksen, lisää voi opetella Suomessa erilaisilla kursseilla, joita järjestävät perinnerakennusyhdistykset (Pirkanmaalla Rakennuskulttuurikeskus Piiru Tampereella), kansalais- ja työväenopistot ja muut oppilaitokset.

Teksti ja kuva: Anna Maria Karjalainen

Kuvassa kesän 2024 Piirun viikonloppun ikkunakunnostuskurssi Tampereen Pispalassa Uittomestarin talossa, Uittajankatu 10.

RALLIT JATKUU

MM-ralli 2025 starttasi Monte Carlosta tammikuussa ja päättyy marraskuun lopussa Saudi Arabiaan. Elokuun alussa ajetaan Suomessa Jyväskylän seudulla yksi perinteisimmistä osakilpailuista. Rallia on ajettu monella eri vuosikymmenellä myös meidän koti- ja mökkimaisemissamme Päijälässä. Ralli on nostanut Päijälän maailmankartalle. Tämä maailmankuulu tapahtuma yhdistää kylän asukkaita, kausiasukkaita, ystäviä ja muita vapaaehtoisia hyvähenkisten talkoiden merkeissä. Tämä on yksi Suomen isoimmista yleisö-tapahtumista, joka tuo kylälle ja lähialueelle vipinää ja vilskettä. Reitin varteen Päijälään tulee noin 10 tuhatta katsojaa seuraamaan tätä loppukesän suurtapahtumaa.

Erikoiskokeesta vastaa tänäkin vuonna Päijälän Seudun Kyläyhdistys yhdessä Päijälän seudun Metsästysseuran, Päijälän Kristillisen yhdistyksen ja Mäkimaan Muhkun kanssa. Rallin läpiviennistä ja teknisestä osasta vastaa tänäkin vuonna Oriveden Seudun Urheiluautoilijat. Meille Päijälän yhdistyksille tapahtuma on ollut erittäin merkityksellinen varainhankinnan ja yhteisöllisyyden osalta. Yhdistysten hankintojen ja kehittämisen kannalta rallin tuotot ovat mahdollistaneet koko kylän kehittämisen ja harrastusten mahdollistamisen uudelle tasolle.

Jokainen vuosi saattaa olla meille viimeinen Rallivuosi. Tätä moni toivoo ja vähintäänkin yhtä moni suree jo valmiiksi. Talkootyönä rallin järjestäminen on iso ponnistus ja tuottaa monta hikipisaraa talkoolaisten iholle. Talkoot ovat kuitenkin yhdistäneet yhdistyksiä ja kyläläisiä. ”Mitä me sitten tehtäisiin jos ei kavereiden kanssa rakennettais rallia”, kysyi kylän aktiivinuori 72 vee. Tapahtuma tarvitsee sinua.

Kaikki ovat tervetulleita tekemään Päijälään tänäkin vuonna maailman parasta rallitapahtumaa. Tehtävinä on puitteiden rakentamista, makkaran paistoa, parkkiohjausta, lipunmyyntiä ja sitten sitä tärkeintä tienvarren turvallisuuden varmistamista.

Rallipäivä on 2.8.2025. Ensimmäinen auto lähtee Taipaleesta eli Liehuntien alusta klo 10.36. Tämän jälkeen tulee vetomiesluokan kuljettajia reilut sata autokuntaa. Toinen WRC-kierros lähtee klo 17.30.

Tervetuloa rakentamaan Rallia ja nauttimaan yhteisestä tekemisestä. Alla yhteystiedot ilmoittautumisille.

Mika Liehu, Päijälä EK-vastaava

Tänäkin vuonna Päijälä rallaa...ja me olemme mukana, olethan sinäkin.

Päijälän kylän yhdistykset ovat jälleen mukana järjestämässä Suomen MM-rallia ja sen parhainta pätkää! Päijälä pikis ajetaan **la 02.08.2025**.

Päijälä EK tarjoaa jälleen yli 250 vapaaehtoiselle parhaat katselupaikat ja takuulla kuumimmat rallitunnelmat. Lähde mukaan, jos haluat kokea ehdottoman huipputapahtuman sen kovimmassa ytimessä!

Etsimme vapaaehtoisia. Ilman vapaaehtoisia, ralleja on mahdotonta järjestää. Tule mukaan tekemään ralleista onnistunut tapahtuma tänäkin vuonna ja tukemaan yhdistyksiemme toimintaa.

Ralli tarjoaa hyvin erilaista hommaa, jokaiselle jotakin. Ennen ralleja: kulkureittien raivaajia, katselualueiden ja myyntipisteiden rakentajia. Rallipäivänä: järjestyksenvoimia, toimitsijoita, lipunmyyjiä, liikenteenohjaajia, myyntipisteiden henkilöstöä. **Pienestäkin panoksesta on suuri apu.**

Lisätietoa rallin järjestämisestä:

Rallikoordinaattori & järjestyksenvoimat-safetyt:

Mika Liehu Metsästysseura, 0500-187180, mika.liehu@elisanet.fi

Lipunmyynti: **Leena Bragge** Kyläyhdistys, 0408326131, leenaobragge@gmail.com

Hannu Lahtinen Kristillinen yhdistys, 0500304769, hannu.lahtinen@pajjala.fi

Risto Lehto Mäkimaan Muhku, 0505952051, rhlehto1@gmail.com

Voit jättää yhteystietosi ja mihin tehtävään haluaisit?

marja.ikonen@pajjala.fi tai puh. 040-5247944

Kiitos jo etukäteen!

KALLE MÄKELÄ IN MEMORIAM

Komealta kalskahtava in memoriam sopii poikkeuksellisen hyvin tähän muistokirjoitukseen, sillä Kalle Mäkelä opetti latinaa vuosikymmenien ajan. Hänen elämänsä päättyi 20. helmikuuta 73-vuotiaana sairauskohtaukseen kotona Kangasalla, missä hän oli asunut yli kymmenen vuotta Saarijärven (Åkerlindin) Maijan kumppanina ja kihlattuna.

Tapasin Kallen ensimmäisen kerran Åkerlindin suvun mökillä kesällä 2009. Muistan tilanteen elävästi, koska kukaan muu ei ole tuonut Tippavaaraan tuliaisiksi rapuja. Mielikuva porvariskodista ja laajasta yleissivistyksestä vain vankistui vuosien mittaan. En tunne muita, jotka nopeasti ja guuglettamatta ratkaisisivat Suomen Kuvalehden ja Helsingin Sanomien vaikeimmat ristikot ja korsordin Hufvudstadsbladetista.

Kallen puheenvuoroja osattiin odottaa Päijälän lukupiirissä, jonka vakiojäseniin hän kuului. Muutamalla lauseella maisteri Mäkelä osasi suhteuttaa kirjan sisällön historiallisiin yhteyksiin, kirjallisuuden tyylilajeihin ja kirjailijan elämänvaiheisiin sekä omiin mieltymyksiinsä.

Historia- ja perinnetietoinen Kalle oli kysytty jäsen monien yhdistysten hallituksissa. Kuhmoisissa hän hakeutui kotiseutuyhdistyksen aktiiviksi kälynsä Aino Ruokolan ehdotuksesta.

Kallen tekemiset keskittyivät pään käyttöön: mainostekstien, lehtijuttujen sekä kirjojen kirjoittamiseen, lukemiseen, opettamiseen, keskusteluihin.... Isomman poikkeuksen teki vain metsästys. Monasti hän kaasutteli Päijälästäkin oman metsästyssseuransa hirvijahteihin ja muihin kokoontumisiin Kuruun.

Päijälässä Kalle oli eräänlaisella löytöretkellä. Maijan rinnalla hän ajautui käyttämään myös käsiään, kuten tekemään talkoilla eväitä ralleihin ja sillivoileipiä Riihigallerian kahvioon. Mäkelän perheestä tulleele oli uutta myös suvun tiivis ja laaja yhteydenpito juhlineen, jouluineen ja juhannuksineen, mutta Kalle taisi oppia pitämään siitä.

Kun jutut alkoivat mennä Kallen mielenkiinnon ulkopuolelle tai televisiosta tuli urheilua, Kalle vetäytyi kirjan ääreen takakamariin. Erillistä huonettakaan ei keskittyminen välttämättä vaatinut, osoittaa oheinen kuva Ollin Pajapäiviltä 2014.

Kalle ei paljon puhellut tekemisistään, minkä takia hän jäi monille arvoitukseksi.

Suetoniuksen sanoin: "Acta est fabula, nunc plaudite."
(Näytelmä on päättynyt.
Taputtakaa!)

Teksti ja kuva: Merja Åkerlind

TAPAHTUMAKALENTERI

Raamattupiiri aina parillisten viikkojen torstaisin klo 18 Rukoushuoneella

Kirjasto avoinna Pirtillä parillisten viikkojen perjantaisin aamupäivällä 9 -11.30

ja parittomien viikkojen perjantaina iltapäivällä 12.30-15

- To 10.4. klo 14 Päivätuokio Kohisevalla, Päijäläntie 93
- Pe 11.4. klo 13 Kirjapiiri Pirtillä, Minna Mikkanen, Kotijoukot
- Ti 15.4. klo 17 Pääsiäisateria nyyttikestiperiaatteella ja pääsiäisviikon tapahtumia elokuvasta The Bible (45 min.) Rukoushuoneella
- Ma 28.4. klo 18 Tee- ja keskustelutuokio Rukoushuoneella
- La 3.5. klo 9- Pirtin siivoustalkoot pihalla ja sisällä
- To 8.5. klo 14 Päivätuokio Vintturissa, Hahmajärventie 392
- La-Su 10.-11.5. Seijan Pidot ilmoittelee äitienpäivälounaasta
- La-Su 17.-18.5. Pirtin ikkunankorjauksen aloitusviikonloppu
- La 24.5. klo 9-13 Kevättori
- Su 25.5. klo 15 Yhteiskristillinen tilaisuus Rukoushuoneella, Voitto Perkiö, Juupajoen vapaasrk., musiikista vastaa Verkkoperät
- La 31.5. klo 9- Riihigallerian pihansiivoustalkoot
- Ke 4.6. klo 14 Kinkerit Rukoushuoneella, Tuomas Taipale
- La 7.6.-26.7. klo 10-13 Lauantaitori Tukkiilaistuvan pihassa
- Ma 16.6. klo 14 Päivätuokio Syväniemessä, Pitkävudentie 350
- Ti 17.6. klo 18-20 Riihigallerian avajaiset
- Pe 20.6. klo 10.30 Muhkun Pallonuiittokisat juhannustorin yhteydessä
- Su 29.6. Tiekirjon ja Aino Ruokolan taidenäyttelyn avajaiset:
Tiekirkko avoinna 29.6.-27.7. ti-su klo 12.30-17.30
- Ke 2.7. klo 18 Pekka Simojoen konsertti Rukoushuoneella
- Su 6.7. klo 13 Runon ja Suven päivä Pirtillä
- La 19.7. klo 9-13 Kesätori ja lastentapahtuma sekä Muhkun järjestämä petankkikisa Pirtillä
- Su 20.7. klo 18 Yhteislauluilta Riihigallerialla
- Su 27.7. Rukoushuoneen kesäjuhla: klo 10 Messu, klo 11.30 ruokailu, klo 12.30 iltapäivätilaisuus
- La 2.8. Secto Rally Finland

Helmi ja Heikki ovat taas saapuneet?

Jo maaliskuun alussa Päijälän fb-sivuilla oli viestejä joutsenten saapumisesta, yölennoista ja reviiritaisteluista.

Lehden toimitus ottaa mielellään vastaan kuvia ja tarinoita joutsenpariskuntien ja perheiden elämästä kevään, kesän ja syksyn aikana. Mainitkaa mielellään kuvauspaikka ja tietenkin kuvaaja.

Kuva: Vesa Mäntymäki

